

Meer Werk Voor Meer

PvdA Haarlemmermeer

17-12-2020

Inleiding

Werk is de basis voor bestaanszekerheid. Werk zorgt voor inkomen, maar ook voor plezier, waardering, een sociaal netwerk en persoonlijke ontwikkeling. Het heeft bovendien ook nog eens een positieve invloed op het welzijn en de gezondheid van mensen. Goed werk is onmisbaar in Haarlemmermeer.

Corona heeft helaas een enorme impact op de werkgelegenheid in onze gemeente en de regio. Duizenden mensen verliezen hun baan en veel ondernemingen moeten de deuren sluiten. Velen weten niet zeker of zij straks nog werk zullen hebben. Haarlemmermeer is de zwaarst getroffen gemeente van Nederland. Het eind van de crisis is nog niet in zicht en, als we niets doen, zullen komende periode nog meer mensen hun werk verliezen. Ook na een vaccinatie voor Corona, zal het herstel van de luchtvaart bijvoorbeeld nog jaren duren. Deze crisis vraagt om een krachtige en sturende overheid die mensen aan het werk houdt, helpt en kan bijdragen aan herstel van de economie. Mensen die nu aan de kant komen te staan, moeten snel weer mee kunnen doen als de economie weer aantrekt.

Voor de gemeente Haarlemmermeer is dat een nieuwe uitdaging. Voorheen was zo ongeveer iedereen die kon werken ook echt aan het werk. Nu komen mensen met goede werkervaring, kennis en kunde thuis te zitten. De PvdA Haarlemmermeer presenteert daarom deze notitie **Meer Werk Voor Meer**, met daarin concrete voorstellen om mensen aan het werk te helpen én houden. Dit is hard nodig om ervoor te zorgen dat Haarlemmermeer een gemeente blijft met voldoende en goed werk voor iedereen. Dit doen wij door mensen intensief te ondersteunen, werk te creëren en als gemeente het goede voorbeeld te geven. Zo investeren wij gericht in de toekomst van onze inwoners.

De gemeente kan er niet alleen voor staan bij het aanpakken van deze enorme uitdaging. We willen samen optrekken met Amsterdam, de luchthaven, andere grote werkgevers, het UWV, House of Skills en anderen om een sluitende aanpak te maken voor alle werklozen. Een bijdrage van het Rijk om de twee zwaarst getroffen gemeenten van Nederland hierbij te helpen is wat ons betreft hoognodig. We roepen alle betrokken partijen op om samen een plan te maken en hier financiering voor te zoeken.

Wij richten ons in deze notitie op vijf speerpunten: werk voor jongeren, werk op maat, de gemeente als voorbeeld, scholing & training en goed werk.

1. Werk voor jongeren

De coronacrisis raakt jongeren sterk. Jongeren werken vaak in sectoren die nu hard worden geraakt, zoals de horeca, winkels en de luchtvaart, en werken bovengemiddeld vaak met onzekere contracten. De impact is er ook wanneer zij geen stage kunnen vinden of niet aan het werk komen na de opleiding. Helaas zien we dat in de afgelopen maanden maar liefst 11% van de jongeren werkloos is geraakt. Voor jongeren zonder startkwalificatie wordt het nog lastiger, zij hebben nog minder kans op het vinden van een betaalde baan en een vast contract.

- We maken een **Actieplan Jeugdwerkloosheid**. Onder het motto 'Geen leerling van school zonder stage' breiden we in samenwerking met partners in de regio het aantal stage- en leerwerkplekken uit. We besteden daarin veel aandacht aan het MBO. Het bestrijden van jeugdwerkloosheid komt expliciet op de agenda van de arbeidsmarktregio.
- Er komt **één loket** voor jongeren die werkloos zijn, om laagdrempelige dienstverlening te bieden. Dit is zowel fysiek als digitaal. De gemeente, partners en andere overheden moeten snel met jongeren in contact komen en hen zo snel mogelijk aan het werk helpen. Ook kan hier bemiddeld worden naar training, cursus en vrijwilligerswerk.
- We benaderen **schoolverlaters** actief met een loopbaangesprek en een passend aanbod voor scholing en/of werk. Hierbij is specifiek aandacht voor ambachten en verleiden we jongeren te kiezen voor werk waar nu een tekort aan werknemers is. Dit kan bijvoorbeeld via House of Skills, Regionaal WerkCentrum, Werkgeversservicepunt Haarlemmermeer, Leerwerkloket en Wijkleerbedrijf Haarlemmermeer.

2. Werk op maat

Veel mensen verliezen hun baan maar tegelijkertijd is er veel werk dat niet wordt gedaan, bijvoorbeeld omdat het weg is bezuinigd of omdat er grote personeelstekorten zijn. Voor andere mensen is de stap naar regulier werk te groot. Dit vraagt maatwerk in zowel het aanbod van werk als van de dienstverlening die wordt geboden.

- Mensen die hun baan verliezen worden **actief ondersteund om aan het werk te gaan in de zorg, onderwijs of bij de politie**. Bij deze beroepsgroepen bestaat een groot personeelstekort terwijl er juist in tijden van corona veel behoefte aan is. Er wordt een omscholingsfonds opgericht en matchmakers ingezet voor specifiek deze sectoren.
- We realiseren **basisbanen** als gemeente. Dit is werk met een hoge maatschappelijke waarde waar mensen met begeleiding aan het werk kunnen. Dit gaat o.a. om wijkconciërges, hulp op scholen, parkbeheerders en gastheren en -vrouwen in overheidsgebouwen. Hiermee realiseren we passend werk voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
- We doen een zwaar beroep op de gemeente, andere overheden en bedrijven waar het goed mee gaat om **mensen met een beperking** in dienst te houden en te nemen. Juist zij mogen niet aan de kant komen te staan, omdat als dat eenmaal gebeurt, zij de grootste moeite hebben om weer aansluiting te vinden bij de arbeidsmarkt.

- Er worden **extra matchmakers** aangenomen zodat iedereen individueel geholpen kan worden met het zoeken naar werk op een manier die voor hem of haar het beste past. Mensen die nu door corona hun werk verliezen, kunnen zo aan passend werk worden geholpen.
- De **lessen** van het rapport van de Rekenkamercommissie ‘Werk boven Uitkering? Een onderzoek naar de maatschappelijke resultaten van re-integratiebeleid in Haarlemmermeer’ nemen we serieus en de aanbevelingen voeren we zo snel mogelijk uit.

3. Overheid als voorbeeld

Overheden zijn één van de grotere Haarlemmermeerse werkgevers. De gemeente en andere overheden moet het goede voorbeeld geven en laten zien hoe goed werk in de praktijk wordt gebracht. Juist dan kunnen we ook hetzelfde vragen aan de vele partners waarmee wij samenwerken.

- In het verleden is te veel vanzelfsprekend uitbesteed ten koste van arbeidsvoorwaarden en werkzekerheid. Activiteiten die de gemeente prima zelf kan uitvoeren, worden weer inbesteed. We nemen daarom de **beveiliging, catering en schoonmaak in eigen dienst**.
- We maken serieus werk van het **terugdringen van externe inhuur**, ook bij de hogere salarisschalen. We sturen op maximale uurtarieven, jaarbedragen en termijnen. Het doel is maximaal 10% externe inhuur in 2024. Vast werk wordt daarmee de norm.
- Het huidige minimumloon is te laag om van rond te komen. Voor ons blijft het niet slechts een lobby richting het Rijk: wij brengen het in de praktijk door het **minimumloon op te hogen naar €14 per uur** per 2024 voor al het personeel bij de gemeente.
- Aan organisaties die **subsidie van de gemeente** ontvangen worden dezelfde eisen gesteld: een goede balans tussen flexibel en vast werk, personeel zo veel mogelijk in eigen dienst en een fatsoenlijke beloning. Zo brengen we goed werk samen met partners in de praktijk.

4. Goed werk

Niet alleen het hebben van werk is van belang, maar het gaat ook om goed werk met fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden en een zeker contract. In onze gemeente is dit voor te veel mensen nog niet het geval, dat toont deze crisis wel aan. Zelfs al begin dit jaar was meer dan een derde van de werkenden in Nederland afhankelijk van een onzeker contract (flex, payroll, nuluren) of ZZP'er. Dit heeft een enorme impact op het verdere leven: mensen stellen grote stappen zoals verhuizen en het krijgen van kinderen langer uit. Er is een nieuwe, toenemende tweedeling in de gemeente: tussen vast en tijdelijk werk en ZZP'ers en mensen in loondienst. Als het aan de PvdA ligt, pakt de gemeente hierbij een voortrekkersrol.

- We gaan een **actief vestigingsbeleid** voeren om werkgelegenheid aan te trekken waar vraag naar is en stimuleren bedrijven zich te vestigen op plekken die goed bereikbaar zijn per openbaar vervoer en (snor) fiets. Er komt ruim baan voor werkgevers met voldoende vaste dienstverbanden en die zich richten op de (duurzame) economie van de toekomst. Zo voorkomen we dat in de toekomst grote groepen mensen hun baan verliezen.
- Er komt meer aandacht voor **goed werk voor arbeidsmigranten** om excessen tegen te gaan zoals slechte huisvesting, het ontbreken van coronaregels op het werk en een te sterke afhankelijkheid van werkgevers die ook huisbaas zijn. Bescherming van arbeidsmigranten is ook de verantwoordelijkheid van de gemeente, daarom komt er één verantwoordelijk wethouder over de beleidsterreinen heen. Zo maken wij serieus werk van de aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten.
- Het werk in de **Platformeconomie** brengt te vaak grote onzekerheid met zich mee. We zetten een netwerk op met de grote werkgevers in de gemeente om afspraken te maken over de werkzekerheid, voldoende beloning en om onveiligheid in o.a. het verkeer tegen te gaan.

Goed werk is altijd het uitgangspunt. Het creëren van nieuwe banen mag nooit ten koste gaan van de kwaliteit. Dit betekent geen verdringing met vrijwilligerswerk en geen betaling onder het minimumloon (al dan niet via constructies).

5. Scholing en training

Een groot deel van de mensen die nu hun werk verliezen zijn direct weer inzetbaar. Ruim de helft zal, naar verwachting, niet in een uitkering terechtkomen. Toch lopen zij wel risico, zeker als hun kennis en vaardigheden niet aansluiten bij de behoeften op de arbeidsmarkt. Een deel van de nieuwe werklozen loopt wel het risico om voor langere tijd of altijd aan de kant te blijven staan, en dat kan de overheid voorkomen door te investeren in deze mensen. De gemeente, het UWV en andere partners kunnen samen optrekken en ervoor zorgen dat er een passend en sluitend aanbod is voor iedereen die haar of zijn baan kwijtraakt.

- Zorg dat iedere werkloze weet waar zij of hij terecht kan voor een loopbaangesprek en bemiddeling naar activiteiten die kunnen helpen bij het vinden van nieuw werk. Organiseer dit het liefst met alle partijen in **één loket**, zodat ook werklozen zonder uitkering de weg vinden naar ondersteuning, een luisterend oor en een passend aanbod. Ook het UWV moet zo weer via een loket in Haarlemmermeer te bereiken zijn. Het aantal werklozen is al met 50% toegenomen en zij hebben dienstverlening dicht bij huis nodig.
- Biedt iedere werkloze voor wie dat relevant is een **taal- en/of rekentoets**, zodat laaggeletterden in beeld komen en desgewenst doorgeleid kunnen worden naar een passende taal- of reken training of opleiding.
- Help nieuwe werklozen met de uitbreiding van hun kennis en het op peil houden van hun (werknemers) vaardigheden door **actieve bemiddeling naar scholing, cursussen en vrijwilligerswerk**.

- Geef regelmatig aandacht via Informeer en Social Media aan het werkgeversservicepunt Haarlemmermeer, Leerwerkloket en het Wijkleerbedrijf. Help mensen die hun baan kwijtraken en die **omscholing** nodig hebben op deze manier zo snel mogelijk de goede weg te vinden en te kiezen voor sectoren waar nog wel werk voorhanden is.

Tot slot

Deze notitie is natuurlijk niet alomvattend. Een aantal thema's die voor de PvdA belangrijk zijn en waar wij regelmatig aandacht voor hebben gevraagd komen niet expliciet aan de orde. Mensen aan het werk helpen én houden is in deze crisis het allerbelangrijkst en daarom ligt daar de focus op. Dat betekent niet dat wij de rest uit het oog verliezen. Uiteraard houden wij aandacht voor het bevorderen van diversiteit, het tegengaan van discriminatie op de arbeidsmarkt en de verantwoordelijkheid van werkgevers en (de gemeente als opdrachtgever voor een veilige werkplek. Er is ook veel werk dat niet wordt betaald maar wel van grote waarde is, zoals mantelzorg en het vele vrijwilligerswerk dat in onze gemeente wordt verricht, dat blijvend aandacht verdient.

Kortom, er is veel te doen om te zorgen voor goed werk voor iedereen. In deze notitie doen wij daar een aantal voorstellen voor. De schouders eronder!